

81

Udenrigsministeriet. København, den 4. december 2023.

- a. Udenrigsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2023 afgives tilsagn om tilskud på samlet 110,0 mio. kr. i støtte til to nærområdeprojekter under programmet Støtte til Syrien og Syriens nabolande.

Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2023 opførte bevilling under § 06.32.02. Udviklingslande i Asien, Mellemøsten og Latinamerika.

- b. *Baggrund*

Konflikten i Syrien har stået på siden 2011, og der er ikke udsigt til et ophør af kamphandlinger eller en politisk forhandlet løsning. Den syriske regering kontrollerer i dag omtrent 70 procent af Syrien, mens dele af landet – i nordvest, nordøst og syd – er under oppositionsgruppers kontrol.

Konflikten har resulteret i en langvarig og kompleks humanitær krise. Ifølge FN har mere end 15 millioner mennesker i Syrien behov for humanitær bistand, og 90 procent af befolkningen lever under fattigdomsgrænsen. I de senere år er civiles behov desuden blevet forværret af bl.a. COVID-19-pandemien, tørker, et koleraudbrud og de jordskælv, som ramte nordlige dele af landet i begyndelsen af 2023. Ødelagt infrastruktur udgør en væsentlig hindring for at opfylde civilbefolkningens basale behov. Hvor services såsom rent drikkevand, elektricitet, sundhedsydelser og uddannelse før konflikten var tilgængelige i de fleste steder i landet, er adgangen til disse services i dag stærkt begrænset mange steder og nogle steder helt sat ud af funktion. Derudover forværres levevilkårene i Syrien af en alvorlig økonomisk krise med høj inflation og en udbredt mangel på basale varer såsom brændstof.

Set i lyset af krisens langvarige karakter og de stigende behov blandt civile er der blandt donorer og humanitære aktører en anerkendelse af behovet for at skabe mere langsigtede og bæredygtige løsninger i Syrien. Målet er i størst muligt omfang at fremme varige reduktioner af sårbarhed blandt civile og, på sigt, at reducere behovet for humanitær bistand. Det vil bl.a. ske ved at fremme selvforsørgelse samt lokale kapaciteter til at levere basale serviceydelser mv. i forventning om, at individer og lokalsamfund i stigende grad vil være i stand til at afbøde, tilpasse og komme sig over udefrakommende kriser eller katastrofer. Behovet for denne type tilgange aktualiseres yderligere af, at humanitære bevillinger til Syrien-krisen, i bedste fald, er stagnerende. Også i det lys er det nødvendigt at mindske afhængigheden af humanitær bistand og forfølge mere langsigtede og omkostningseffektive tilgange. Det sker inden for rammerne af Danmark og EU's fælles Syrien-politik

om ikke at bidrage til genopbygning i Syrien, og at afstå fra skridt, der kan tolkes som normalisering af relationerne til Syrien, så længe der ikke ses fremskridt i den politiske proces.

Projektbeskrivelse

Der er identificeret to projekter på samlet 110,0 mio. kr., der skal medvirke til at styrke lokal modstandskraft blandt civile i Syrien:

Too Big to Fail-programmet støttes med 60,0 mio. kr. Formålet er at stabilisere vandforsyningen til mere end 12 millioner mennesker i Syrien ved at udføre nødvendige reparationer og basal rehabilitering af syv store vandstationer samt tilsluttede distributionsnetværk. Aktiviteterne skal bidrage til at forebygge et helt eller delvist sammenbrud af de nedslidte vandforsyningssystemer og den deraf følgende betydelige risiko for potentielle humanitære konsekvenser for millioner af mennesker. Programmet implementeres af den Internationale Røde Kors Komité.

UN Joint Programme støttes med 50,0 mio. kr. Formålet er at forbedre civiles adgang til basale services, bæredygtig fødevarerproduktion og indkomstmuligheder samt at styrke social tillid og sammenhængskraft i og mellem lokalsamfund i udvalgte projektområder. Programmet har fokus på styrkelse af civiles modstandskraft i udvalgte by- og landområder og implementeres af seks forskellige FN-organisationer i Syrien.

Projekterne er komplementære til Danmarks øvrige indsatser i Syrien og dets nabolande. Det gælder ikke mindst en kommende bevilling på forventeligt 30,0 mio. kr. til Syria Community Consortium, som er et NGO-konsortium bestående af Dansk Flygtningehjælp, Norsk Flygtningehjælp, Oxfam og International Medical Corps. Formålet hermed er at opbygge lokal modstandskraft og fremme selvhjælp ved at styrke civiles fødevarerproduktion, støtte indkomstskabende aktiviteter, og forbedre adgangen til basale serviceydelser såsom vand og sanitet, uddannelse og sundhedstjenester.

Opfølgning, monitorering mv. af ovennævnte projekter og de øvrige projekter under programmet, Støtte til Syrien og Syriens nabolande, er forankret hos Udenrigsministeriet.

Budget

Tilsagnene om tilskud på i alt 110,0 mio. kr. vil blive afgivet i 2023 og regnskabsført under § 06.32.02.10. Indsatser i Syrien og nabolande. Tilskuddene forventes udbetalt i perioden 2023-2026.

Væsentlige risikoelementer

En mulig eskalering af kamphandlinger i dele af Syrien kan negativt påvirke partneres muligheder for at gennemføre projekterne, blandt andet i form af helt eller delvist begrænsning i adgangen til projektområder. Derudover kan politiske drøftelser med Syriens nabolande omkring normalisering potentielt føre til øget tilbagevenden af syriske flygtninge, hvilket vil øge presset på de i forvejen kriseramte syriske lokalsamfund med deraf følgende konsekvenser for adgang til fødevarer, kritiske serviceydelser m.v. Disse faktorer vil samlet set kunne få væsentlig indflydelse på projekternes gennemførelse, hvorfor det er nødvendigt med en løbende monitorering af den politiske og militære udvikling i og omkring Syrien samt fleksibilitet i planlægning og implementering af projekterne. En skærpet, løbende monitorering og anden opfølgning med partnerne er ligeledes nødvendig for at forebygge risikoen for, at bistandsmidler ikke utilsigtet understøtter uønskede formål eller personer, eks. gennem forskellige former for misbrug eller ved indkøb med utilstrækkelig kontrol af leverandører, der potentielt kan være underlagt sanktioner.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, idet der er tale om udmøntning fra en rammebevilling, hvor de to bevillinger hver især overstiger 43,0 mio. kr., *jf. den særlige bevillingsbestemmelse vedr. BV 2.2.7 under § 6.3 Bistand til udviklingslandene.*

- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2023 afgives tilsagn om tilskud på samlet 110,0 mio. kr. i støtte til to nærområdeprojekter under programmet Støtte til Syrien og Syriens nabolande.

Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2023 opførte bevilling under § 06.32.02. Udviklingslande i Asien, Mellemøsten og Latinamerika.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 4. december 2023

DAN JØRGENSEN

Til Finansudvalget.